

ליל שבת קודש פרשת ויקרא - זכור ה'תשס"ה

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' פ"ד המדבר ממדת הוותרנות, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, איתא בגמרא (מגלה כח): כמה הארכת ימים, אמר לו ותרן הייתי בממוני, לבאר זה, צריך לידע מה דאיתא בזוהר הקדוש (פרשה נשא דף קכ"ג) וזה לשונו: 'תא חזי לשית ימי בראשית לכל חד אית לה פרצופה דההוא דרגא דאנהיג לה, ולא תשכח יום דלית בה טוב וכו', וכל יומא אית לה גדר מלבר, דלא יעול כל בר נש לההוא טוב, כגון חשך דכסיא לנהורא וכו', ובגין דא, מאן דאיהו חייבא ויעול למנדע רזין דאוריתא, כמה נחשים ועקרבים מבלבלין מחשבתיה דלא יעול לאתר דלאו דיליה, אבל מאן דאיהו טוב, כל אילין נסירין אנון למימריה, וקטיגור נעשה סניגור, ויעלון ליה לטוב הגנוז, ויימרון מרנא, הא בר נש טוב וצדיק וירא שמים בעי לעיילא קדמך וכו', ההוא טוב גנוז יימא לון, פתחו ליה בהאי תרעא דאתקרי אהבה, או בהאי תרעא דאיהו תשובה, כל צדיק יעול כפום דרגא דילה: ואין טוב אלא תורה (עבודה זרה יט:), וכשאדם רוצה להגות ולחשוב בתורה, היינו ברזין דאוריתא, אינון נסירין ונחשים ועקרבים מבלבלין מחשבתיה, ואלו הם המחשבות שבאין לאדם, וכשאדם רוצה וחושק עד מאד, ופותחין לו, כנ"ל בזוהר הקדוש, אזי כל יום ויום אצלו גדול עד מאד, כי רואה ומשיג הטוב הגנוז, היינו רזין דאוריתא, השייך לאותו היום: וזה ששאל התנא כמה הארכת ימים, היינו באיזה מדה מן המדות נכנסת להטוב הגנוז, והארכת הימים שלך להיות גדולים כנ"ל. והשיב לו, וותרן הייתי בממוני, שזו היא מדת אברהם אבינו, והיא תרעא דאיתקרי אהבה, והוא סטרא דימינא, ואיתא בתקוני זוהר (תקון ע דף ק"ח) 'מסטרא דימינא מוחא חורא ככספא', היינו שכל המקמרגים וכל הנחשים ועקרבים, היינו המחשבות זרות שמבלבלין מחשבתיה, נעשין חוורא ככספא, ולכך נאמר באברהם (בראשית כ"ד): "ואברהם זקן בא בימים", היינו שהיו כל הימים שלו שלמים וגדולים, כי מסטרא דימינא מוחא חורא ככספא, ומן הקטיגור נעשה סניגור, והיה יכול לבוא בכל יום אל הטוב הגנוז השייך לו, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מזהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו בתורה זו איך אדם זוכה ל"אריכות ימים", שיהיה כל יום ויום ארוך ומשוך אצלו בדביקות השם יתברך, ויהיה כל יום ויום ברכה חדשה אצלו, למלאות אותו עם כל טוב אמיתי ונצחי, והוא על ידי מדת הוותרנות, וכמו שאמר התנא לתלמידיו (מגילה כ"ח), כששאלו אותו, במה הארכת ימים? אמר להם, וותרן הייתי בממוני, כי מדת הוותרנות, להיות מעביר על מדותיו, ולא להיות קפדן וקמצן בכל עניניו, זה מזוכך ומטהר מוח האדם, עד שנעשה מוחו חוורא ככספא, היינו זך ולבן ככסף טהור, ואז זוכה לבוא אל הטוב הגנוז שיש בתוך כל יום ויום, ולהתענג על נועם זיוו השכינה שמתגלה בו, כי כל יום ויום הוא מתנה עליונה מאת הקדוש ברוך הוא, וכמו שכתוב (דברים י"א) ראה אנכי נותן לפניכם "היום", אבל הבחירה ביד האדם להפוך אותו לברכה או לקללה חס ושלום, וכמו שמסיים הפסוק (ש) ברכה וקללה, מי שיש לו מדת הוותרנות, ומוותר לאחרים בכל עניניו, כגון בבית עם אשתו ועם ילדיו, וכן בחוץ עם שכניו וחבריו, אזי היום אצלו ארוך ומשוך בדביקות השם יתברך, והוא מגיע אל האור הגנוז שבתוך כל יום ויום, וכמו שנאמר אצל אברהם אבינו (בראשית כ"ד) ואברהם זקן בא בימים, שכל הימים שלו היו שלימים וגדולים, כי אברהם אבינו זכה למדת הוותרנות בשלימות, והיה עושה חסד עם כל הבריות, ולכן היה יכול לבוא אל הטוב הגנוז המאיר בכל יום ויום, זוכה לאריכות ימים בשלימות, מה שאין כן הקפדן והקמצן במדותיו, וכל דבר שקורה לו בביתו עם אשתו וילדיו, או בחוץ עם שכניו וחבריו, מעצבן אותו ומבעיר אפו, הוא מקולל בקיצור ימים וחרון אף רחמנא ליצלן, וכמו שכתוב (איוב י"ד) קצר ימים ושבע רוגז, וכל יום ויום כמו קללה אצלו, עד שרוצה להפטר ממנו, וכמו שכתוב בתוכחה (דברים כ"ח) בבוקר תאמר מי ערב ובערב תאמר מי יתן בוקר וגו', כי מרוב חושך ומרירות הסובב אותו מכל צד, אינו רוצה את היום כלל, ואומר הלוואי שלא היה רואה היום הזה, וכל יום קללתו מרובה מחבירו, ובאמת הכל תלוי בבחירתו, כי אלמלא היה יודע שאור הגנוז מאיר בכל יום ויום, אלא שיש נחשים ועקרבים שמסבבים את האור שלא יגיע אליה מי שאינו ראוי, שהם המחשבות זרות והבלבולים, שמסיתים אותו להיות קפדן וקמצן, ומהפכים את האור לחושך, היה קופץ ומדלג על הכל, והיה מוותר לכל אחד ואחד, ומעביר על מדותיו לגמרי, עד שהיה רואה אור השם יתברך בכל יום ויום בבהירת גדול מאד, אבל מחמת שאינו יודע את זה, לכן נדמה לו כקללה, ולכן עיקר עצתו להכניס בדעתו ידיעה זאת, שאור השם יתברך גנוז בכל יום, ויהיה וותרן במדותיו, ואז יזכה לימים טובים באמת.

והנה זהו כלל גדול, שאור השם יתברך מאיר בכל פרט ופרט של הבריאה, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, רק מחמת הבחירה והנסיון, למען יהיה לאדם בחירה חפשית לבחור בטוב ולמאוס ברע, האור מוסתר ומכוסה בתוך הטבע והגשמיזם,

שהם הנחשים והעקרבים הנ"ל המסכבים את הקדושה, ולעיני הבשר של האדם, נראה כאילו יש טבע ומקרה ומזל, והעולם כמנהגו נוהג, אבל באמת אין שום טבע מקרה ומזל כלל, רק כל הטבע מתנהג בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, כי הוא יתברך לבד מנהיג את הטבע, ולכן אלהי"ם בגימטריא הטב"ע, כי השם יתברך גנוז בתוך הטבע, ועשה את הטבע למען הבחירה והנסיון, ומי שמטה אזנו היטיב אל פנימיות הטבע, יכול לשמוע כבודו יתברך מכל פרט ופרט, וכמו שאמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' ג"ב) מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך, עיין שם, ולכן עיקר עבודת האדם לקבוע בלבו מדת הוותרנות המרחיב ומזכך מוחו עד שנעשה טהור ככסף, ואז יזכה לראות אור השם יתברך המאיר בכל הבריאה, ולחיות חיים טובים וארוכים בזה ובבא לנצח, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מזהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה ספר ויקרא מתחיל, ויקרא אל משה וידבר הוי"ה אליו מאהל מועד לאמר, והנה כבר דקדקו בספרים הקדושים (עי' זוהר ריש ויקרא) למה לא כתיב מי הקורא אליו, רק "ויקרא" סתם, וכן תיבת "ויקרא" כתובה באל"ף זעירא היינו באל"ף קמן, ומהו הענין הזה? והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי משה רבינו זכה בשלימות אל מדת הוותרנות והחסד, כי הוא הסתכל על הטוב שבכל אחד ואחד מישראל, ועשה עמהם חסד, עד שפעל שוויתר להם הקדוש ברוך הוא על מעשה העגל, ולכן אצלו היה כל הבריאה פתוחה וגלויה באור השם יתברך, והיה שומע קול השם יתברך מכל פרט ופרט, שזהו "ויקרא אל משה" שכל הבריאה היתה קורא אל משה, ומגלה לו אלקותו יתברך, וזהו ויקרא עם א' זעירא, כי בלי הא' יש אותיות "ויקר" היינו לשון מקרה ומזל, ומשה רבינו שרואה אור הגנוז שבכל יום, ושומע קולו יתברך מכל פרטי הבריאה, הוא מחבר "הא' זעירא" שהוא אלופו של עולם, אל ויק"ר, ויודע שהוא יתברך גנוז בתוך פרט ופרט, ואף על פי שלפעמים הוא רק התגלות קמן וזעירא, זהו רק למען הבחירה והנסיון, שהשם יתברך מסבב הקדושה עם נחשים ועקרבים, שהם המקרה והמזל, וצריכין לדלג על הכל ולמצוא האור הגנוז המתגלה בתוכו, ולכן וידבר הוי"ה אליו מאהל מועד לאמר, ופירש"י בשם חכמינו הקדושים, קול לו קול אליו, משה שמע וכל ישראל לא שמעו, כי הצדיק שמזכך ומטהר מוחו בדביקות השם יתברך, שומע קולו יתברך הצועק מכל הבריאה, וחבירו היושב על ידו, שלא הכין לבו לזה, אינו שומע כלום, כי כך הדבר מתנהג תמיד, מי שרוצה וחושק מאד להגיע אל פנימיות הקדושה המתגלה בכל יום, מגיע אליו, ואחרים שאינם רוצים, אינם רואים ושומעים כלום, כי הכל תלוי בבחירת האדם, והבוחר במדת החסד והוותרנות, זוכה לראות את האור הגנוז שבכל יום, אשרי לו.

וזהו מצות מחיית עמלק שאנחנו עוסקים בה בימים אלו, למחוק הנחשים והעקרבים המסכבים את הקדושה הבאים מקליפת עמלק, כדי להגיע אל האור הגנוז המאיר בכל יום, כי אצל עמלק כתיב (דברים כ"ה) אשר קרך בדרך, לשון מקרה ומזל, שרצה לכסות גילוי ההשגחה עם טבע מקרה ומזל, ואפילו אחר יציאת מצרים וקריעת ים סוף, שכולם ראו יד ה' בגילוי רב, הוא קפיץ לתוך אמבטי רותחת, וכפר בכל, כאילו הכל טבע מקרה ומזל, ואנחנו צריכין למחות זכרו מן העולם לגמרי, ולכוון דעתינו להסתכל רק על גילוי ההשגחה שיש בכל דבר, וזה נעשה על ידי שמתאחדים נשמות ישראל ביחד, ומקבלים על עצמם מדת הוותרנות והחסד, להיות כל אחד וותרן בממונו ומעביר על מדותיו, כי במדות הוותרנות זוכין למוח זך וטהור, לראות אור ההשגחה בכל פרט, ולכן עיקר הנס של פורים שהוא מחיית עמלק, היה על ידי מדת האחדות והוותרנות, וכמו שכתוב (אסתר ד') לך כנוס את כל היהודים וגו', לחבר כולם ביחד, כדי לבטל מזמאת המן עמלק שאומר, (שם ג') ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים, שאין להם מדת האחדות והוותרנות, וזה גם מרומז בפסוק (דברים כ"ה) זכור את אשר לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים, ולכאורה קשה, שפתח בלשון יחיד, זכור את אשר לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים, וסיים בלשון רבים בדרך "בצאתכם" ממצרים, אבל זהו קליפתו של עמלק לגרום פירודים בין נשמות ישראל, שבמקום שיהיו מאוחדים כאיש אחד בלב אחד, ויוותרו כל אחד לחבירו בכל עניניו, יהיו נפזרים ונפרדים, בריבוי וחילוקי דיעות, והיחיד נתהפך לרבים, והבן, ולכן בהתגלות הנס של פורים, עיקר האור נתגלה בתוספות מדת החסד והוותרנות, שהוא ענין משלוח מנות איש לדעהו ומתנות לאביונים, כי בזה אנחנו מראים שיש לנו מדת הטוב והחסד, ואנחנו מוכנים למצוא את האור הגנוז של הקדוש ברוך הוא המאיר בכל יום ויום, והשם יתברך יזכינו להמשיך על עצמינו קדושת ימים האלו בשלימות, ונזכה להתגלות אורו של השם יתברך בכל העולם כולו, בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת ויקרא - זכור ה'תשס"ה

בשבת קודש בבוקר, היתה שמחת הולדת הבת לאחד מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברבים.

סעודה שלישית פרשת ויקרא - זכור ה'תשס"ה

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ק"ב המדבר מהתגלות מלכות שמים, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), כל מה שברא הקדוש ברוך הוא לא ברא אלא לכבודו, כדי לגלות מלכותו, ועל ידי זה נכפפין הקליפות תחת השכינה, ובאיזה ענין נתגלה מלכותו, כשמשפיע רב טוב לבית ישראל, אז מודים כל אחד ואחד כי מלכותו בכל משלה, ובמה יכולים להוריד השפע, על ידי התפילות, כי התפילות הם כלים לקבל השפע, ועל כן כל אחד יזהר בתפילתו שיתפלל באופן שיוכל לעורר השפע בעולם, על דרך שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ל"ז) חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, ובאיזה ענין יוכל לעורר השפע בעולם, ביראה, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות ו:): 'כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעין', ויש שני מיני יראה, האחד, יראה עליונה שבאה לאדם לפעמים מתי שתרצה, ועל יראה כזו אין שכר, ויש יראה, שבאה לאדם מכח אדם עצמו, ויראה זו נקרא: "צדיק מושל יראת אלקים" (שמואל ב כ"ג), וביראה כזו התפלה נשמעת, ושפע יורד לעולם, ונתגלה מלכותו, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר תכלית הבריאה היתה כדי לגלות מלכותו יתברך, שיכירו וידעו כל יושבי תבל, שהוא לבדו יתברך מולך ומושל בכל, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, וכל מה שמתקרב הבריאה אל התכלית הזו, כן נכפפין

הקליפות תחת השכינה ומתבטלין לגמרי, כי למה ברא הקדוש ברוך הוא את הקליפות? רק כדי לשמור על יופי הבריאה שלא יתקלקל מרשעת הרשעים, וכדרך הקליפה של כל פרי, ששומר על הפרי שלא יתקלקל מרמה ותולעה ומשאר דברים המקלקלים אותו, וכל בר דעת יודע שאין תכלית לקליפה להישאר על הפרי, ואין אוכלים הקליפה עם הפרי, רק בהגיע הזמן לאכול הפרי, מורידים הקליפה ואוכלים את הפרי, וכן הוא בכלליות הבריאה, שכל תכלית בריאת הקליפות היתה לשמור על יופי הבריאה, שלא יתקלקל מרשעת הרשעים, והקליפות נבראו שלא יתקרבו הרשעים למשכן השכינה ולא יגעו בה, כי על ידי הקליפות הם מתגרשים משם ואינם יכולים להתקרב אליה, וכמו שכתוב (בראשית ג) ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עץ החיים, ופירש"י, את הכרובים, מלאכי חבלה, היינו הקליפות ששומרים שלא יתקרב מי שאינו ראוי אל הקדושה, והנה מי שאין לו שכל, ואינו מסתכל לפנים מן הקליפות, נתפס בתוך רשתם, ומרגיש מרירות עצום במשך ימי חייו רחמנא ליצלן, וכדוגמת האדם שמנסה לאכול פרי ביחד עם הקליפה, שמרגיש טעם מרור בפיו בשעת אכילתו, או שובר שיניו על ידי קליפה קשה של אגוז וכיוצא בו, אבל מי שיש בו שכל, מוריד את הקליפה מעל הפרי, ומזעם מתיקות נפלאה ומתענג בה מאד, ולכן עיקר עבודת האדם להסתכל תמיד לפנים מן הקליפה, ולהכיר שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ובכל פרט ופרט של הבריאה שורה אלקותו יתברך, ועל ידי זה לאט לאט יוריד כל הקליפות המסבבים את השכינה הקדושה, ויזכה למעום מן האור הגנוז המאיר בכל פרט ופרט.

והנה רביז"ל מגלה לנו כאן, כשהקדוש ברוך הוא משפיע רב טוב לבית ישראל, אזי מודים כל אחד ואחד שמלכותו בכל משלה, כי כשכולם רואים איך שהקדוש ברוך הוא משפיע השפעות טובות לעם קרובו המקיימים רצונו ושומרים תורתו, אזי יודעים שהוא לבדו יתברך מולך ומושל בעולם, וכל התכלית של הבריאה היתה רק בכדי לעשות רצונו יתברך, אבל במה יכולים להוריד השפע, זהו על ידי התפילות שמתפללין, כי תיבות התפילה הם כלים לקבל בתוכם את השפע, וידוע לנו איך שרביז"ל עורר אותנו מאד על תפילה והתבודדות, להתפלל התפילות הקבועות שחרית מנחה מעריב מלה במלה במתינות ובדביקות גדול, וכן להוסיף שיחה בינו לבין קונו, לפרש כל שיחתו לפני השם יתברך מדי יום ביומו בתמימות ובפשיטות גמור, כי התפילות שמתפללין בלשון שרגיל בו, הם דברים היוצאים מן הלב, והם מדבקים האדם בו יתברך בדביקות גמור, והם מכינים כלים נפלאים לקבל בתוכם השפע שהקדוש ברוך הוא מוריד לעולם, ולכן אין עוד דבר גדול כעבודת התפילה וההתבודדות, כי זה מעלה ומדביק האדם בו יתברך, ובזה הוא לוחם עם הקליפות

ומבטל אותם, כי מה הם הקליפות, הם הספיקות והבלבולים שעולים תמיד על דעתו, ומסתירים ממנו את אמתת מציאותו יתברך, אבל כל מה שאדם מרבה לדבר אליו יתברך ולדבק את מוחו בו יתברך, כן נזדכך ונתברר אצלו האמונה הקדושה עד שהקליפות נופלים ומתבטלים לגמרי, כי בתוקף אמונתו נתברר לו שאין שום קושיות וספיקות כלל על הנהגותיו יתברך, וצדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו, ולכן אשרי העוסק בתפילה בכל עת, כי על ידי זה יוריד מעל עצמו כל הקליפות המסתירים ממנו אמתת מציאותו יתברך, ויזכה לעלות ולהתדבק באל עליון.

והנה רביז"ל מסיים כאן, שעיקר התפילה המעורר השפע הוא תפילה ביראה, כי כל מי שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים (ברכות ו:), נמצא שביראה נשמע ונתקבל תפילותיו למעלה, אבל עיקר היראה הוא יראה שבא לאדם מכח עצמו, היינו שמעורר עצמו לירא ממנו יתברך, ואינו מחכה שיעוררו אותו מלמעלה על ידי איזה צער ויסורין חס ושלום, כי על יראה הבאה מלמעלה אין שבר, ואף על פי שהיא גם כן מדריגה גדולה, להתעורר ליראת שמים על ידי הצרות שעוברים עליו, ולשוב עד מכיהו ולא לבעוט ביסורין חס ושלום, אבל אף על פי כן עדיין אין זה שלימות, רק עיקר שלימות היראה הוא להתעורר מעצמו מפני הדרת גאונו יתברך, ולהקדים תפילה לצרה, לבקש ממנו יתברך שיהיה נשמר מכל רע ברוחניות ובגשמיות, ואז על ידי תפילה ביראה כזאת, נשמע ונתקבל תפילותיו למעלה, וזוכה להמתיק מעל עצמו כל הדינים והיסורים, ולבטל את הקליפות ולהמשיך שפע בעולם, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע ולענינא דיומא, בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה פרשת ויקרא מתחיל עם ויקרא אל משה, הכתובה עם אל"ף זעירא, ויש להבין מהו ענין אל"ף זעירא בתוך תיבת ויקרא, שנראה כאילו הוא הקדמה לכל ספר ויקרא? ועל פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי האל"ף זעירא הוא מלכותו יתברך המתגלה בכל מקום, היינו "אלופו" של עולם הנמצא בכל תנועה ותנועה של הבריאה, אבל היא מסוכבת עם קליפות רבות הקודמות לפרי, שהוא ענין "ויקר" לשון עראי ומזמאה, וכמו שכתוב (במדבר כ"ג) ויקר אלקים אל בלעם, כמו שפירש"י כאן, כי לפני שמגיעין אל יופי הפרי, ואל תכלית הבריאה, מוכרחים להוריד הקליפות המסבבין אותה, ולהכניע אותם, וזה נעשה על ידי התפילות שנתקנו כנגד הקרבנות הכתובות בכל ספר ויקרא, כי התפילות והקרבנות מורידים את השפע בעולם, ומגלים אמתת מציאותו יתברך לכל באי עולם, ועיקר ביטול הקליפות לבטל הספיקות והבלבולים שנכנסים בלב האדם שתולים את כל הנעשה בעולם בטבע מקרה ומזל, שזהו קליפות עמל"ק, בנימטריא ספ"ק, שעליו נאמר (דברים כ"ה) אשר

קרך בדרך, שתולה הכל במקרה וטבע, ואומר לית דין ולית דיין חם ושלום, ולכן אצלו כתיב (שם) ולא ירא אלהים, כי הוא ההיפוך של מדת היראה המעורר השפע בעולם, ולכן עיקר הכנעתו על ידי שאדם מתעורר לתפילה וליראה מעצמו, ומחפש כבודו יתברך בכל מה שעובר עליו, כי על ידי זה מוצא אלופו של עולם, שהוא אל"ף זעירא, בכל פרט ופרט, וזוכה לחיים טובים באמת.

וזה היה עיקר כוחו של מרדכי הצדיק, שנקרא (אסתר ב') בן יאיר בן שמעי בן קיש, ואמרו חכמינו הקדושים (מגילה י"ב): שהאיר עיני ישראל בתפילתו, ושמע אל תפילתו, והקיש על דלתי רחמים ונפתחו לו, כי מרדכי הצדיק ידע את כל אשר נעשה, שכדי לבטל קליפת המן עמלק מן העולם, מוכרחים להאיר עבודת התפילה בעולם, ולצאת מכל מיני ספיקות ובלבולים המסיתים לתלות הכל בטבע מקרה מזל, ולכן (אסתר ד') ויצא בתוך העיר ויזעק וזעקה גדולה ומרה, שעורר כל נשמות ישראל לעסוק בתפילה, ועל ידי זה ביטלו קליפת המן עמלק מן העולם, וכן צריך כל אדם לדעת, שהכל תלוי בתפילה, וכל תפילה חשובה ויקרה מאד בעיני השם יתברך, כי אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון את לבו לשמים (מנחות ק"ג), וכמו שכתוב אצל קרבן עני (מובא בפירושו רש"י ויקרא א' פסוק י"ז), שאף על פי שאין לו אלא עוף להקריב אל המזבח, מקריבין אותו ביחד עם הנוצות, כדי שיהיה המזבח שבע ומהודר בקרבנו של עני, עיין שם, ולא יאמר אדם שלא יתפלל עד שיגיע אל מוחין דגדלות ולתפילה מהודרת, אלא יתפלל תמיד כפי מה שהוא, כי אם יחכה למוחין דגדלות, לא יעשה כלום ולא יזכה להכרית הקליפות כלל, שזה היה פגם שאול המלך, שהשאיר אגג מלך עמלק חי, וגם חמל על מיטיב הצאן (שמואל א' מ"ו), כי נדמה לו שלא יכול לעשות הדבר בשלימות, ולא הקים ציווי ה' בראוי, ובאמת היה צריך לעשות כפי יכולתו, ואז היה הקדוש ברוך הוא מסייעו להכרית עמלק לגמרי, ועיקר התיקון היה על ידי דוד המלך עליו השלום, שהחזיק עצמו תמיד כעני ואביון, וכמבואר הרבה בספר תהלים, ועסק בתפילה תמיד, ועל ידו נכרת זרעו של עמלק, ויוגמר על ידי ביאת משיח בן דוד בקרוב בימינו, והשם יתברך יזכינו לראות במחיית זכרו של עמלק מן העולם לגמרי, ובהתגלות מלכות שמים לעין כל בשר במהרה בימינו אמן ואמן.

